

Hannu Hoskonen kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Valamon luostarin museovarastotilan rakentamiseen (300 000 euroa)

Eduskunnalle

Valamon Kristuksen kirkastumisen luostari (Uusi-Valamo) on Suomen ortodoksisen kirkon luostari Heinävedellä Pohjois-Karjalassa. Luostari jatkaa aiemmin Laatokan Valamon saaristossa Suomen Neuvostoliitolle luovuttamalla alueella toimineen Valamon luostarin perinnettä, kun tämä toisen maailmansodan aikana evakuoitiin Suomen nykyiselle alueelle. Uuden Valamon luostarilla on lähes 1000-vuotinen perintö kannettavanaan. Se on ainutlaatuista Suomessa ja koko Skandinaviassa. Valamon luostari on Suomen merkittävin ortodoksisen kulttuurin keskus ja suosittu matkailukohde. Venäjän tilanne on vähentänyt ulkomaalaisten vierailijoiden osuutta ja vaikeuttanut luostarin taloutta. Luostari elää nyt pitkälti suomalaisten pyhiinvaeltajien ja matkailijoiden varassa ja tätä on yritetty kehittää.

Valamon luostari on osittain vieläkin evakkomatalla. Sen arvokasta esineistöä sijoitettiin talvisodan jälkeen ortodoksisen kirkon seurakuntiin ympäri Suomea. Uuden Valamon luostarissa ei ole ollut riittävästi varastotilaa, jotta esineistö olisi voitu koota luostariin. Nyt historiallisesti arvokas kirkollinen esineistö halutaan koota Heinävedelle Uuden Valamon luostariin ja kunnostaa, ennen kuin se tuhoutuu.

Valamon luostarin varastotilan tarve on kasvanut maatilan varaston ja konehallin tuhopolton vuoksi. Lisäksi luostarin esineistöä ja kalusteita säilytetään luostarin päärakennuksen tuhouduttua tulipalossa rakennuksissa, joita voitaisiin muuten käyttää esimerkiksi näyttelytiloina kesäaikaan. Luostarin kaikki arkistot, varastot ja kirjasto ovat olleet myös aina tutkijoiden käytettävissä. Luostarin työkoneita on varastoituna taivasalla erilaisissa kontti- sekä tilapäiskatoksissa. Uusi halli keskittää kaikki kiinteistönhoidon tilatarpeet yhteen paikkaan, jolloin maalaismaisemallinen luonto saadaan paremmin näkyviin.

Uusi halli noudattaa perinteistä maatilarakentamisen muotokieltä, ja rakennuksen sijainti maastollisesti alempana sopivasti häivyttää sen luonnon sisään. Kaikenlaiset lisärakentamiset Valamon luostarissa ovat riippuvaisia ulkopuolisista avustuksista, eikä luostari valitettavasti pysty toteuttamaan tätäkään hanketta omalla kustannuksellaan.

Suunnitellun puurunkoisen 400 m² varastotilan kustannus on 300 000 euroa.

Asia on ajankohtainen myös tämän vuoden ollessa Suomen autonomisen ortodoksikirkon 100-vuotisjuhlavuosi.

Talousarvioaloite TAA 97/2023 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 300 000 euroa momentille 29.80.50 Valamon luostarin museovarastotilan rakentamiseen arvokkaan kirkollisen esineistön säilymisen turvaamiseksi.

Helsingissä 20.10.2023

Hannu Hoskonen kesk
Tuula Väätäinen sd
Krista Mikkonen vihr
Anna-Kristiina Mikkonen sd
Hanna Räsänen kesk
Seppo Eskelinen sd
Markku Siponen kesk